

Published on www.bilvavi.net

[Home](#) > בלבבי-ח 012 סיכום אני והאין סוף

בלבבי-ח 012 סיכום אני והאין סוף

סיכום הספר

א.

כאשר נבא לסכם את הדברים שנאמרו עד השתא, צריך לראות את נקודת השורש שעומדת מאחורי הדברים, וכאשר נקודת השורש מבוררת, הרי שהענפים באים בדרך ממילא בבחינת 'והחכמה מאין תמצא'. כל מימרא יש לה שורש של הסתכלות, וכאשר מקבלים את שורש ההסתכלות, הרי שהתולדה מכך היא באופן דממילא.

כמו שהזכרנו, יש עולמות נשמות אלקות. ה'אני'- זו בחינה של נשמה, בחינה של שכליות, בחינה של דעת, ו'אורו של משיח' שהוא למעלה מאורו של משה- הוא היציאה מעולמות, נשמות, ל'אלקות'. הרי שקוטב הדברים שנאמרו עד השתא, שורשם- בבחינה של אלקות שלמעלה מנשמות. אלא שיש- בחינת התנוצצות של אלקות שהיא מתנוצצת בבחינת התלבשות בתוך נשמה, ויש- בחינה שהנשמה מופשטת ויש גילוי של אלקות, שמצד כך אמרו (ב"ב עה:): 'עתידין צדיקים שנקראין על שמו של הקב"ה'.

ועומק גדר הדברים: זו היציאה מהעולם של 'אני', וכניסה לעולם של 'אין סוף', לעולם של 'אלקות', ומצד כך, יש את כל שורש הדברים שנאמרו עד השתא.

ב.

מצד הנשמה- יש הדרגת כל קומת הנשמות, מה שאין כן מצד האלקות- יש השתוות. בחינת היושר שהיא בחינת ההדרגה, היא עד בחינת נשמות, מה שאין כן בחינת האלקות, שהיא בחינת העיגולים, כולכם שוים.

העבודה של 'מסירות נפש': מצד בחינת נשמה, היא עבודה- בתוך ה'אני', לזכך את ה'אני', לא לרצות רצונות חיצוניים אלא רק דבקות בו יתברך, אבל, יש עצמיות של 'אני'. מה שאין כן העבודה מצד האלקות- זו ההפשטה של ה'אני', זו מסירות נפש של 'עצם האני', להסכים שלא תהיה מציאות של 'אני' כלל אם רצונו יתברך בכך.

והרי ששורש הדברים שנאמרו, זה בבחינה של 'קדמה לעולם', שהרי בחינת הנשמות היא בבחינה של 'משנברא העולם', ואף שהנשמות 'קדמו' לבריאת העולם, אבל תפיסת הנשמה היא בתפיסה של 'משנברא' העולם, מה שאין כן גילוי האלקות.

'אתה הוא עד שלא נברא העולם' נאמר על בחינת אלקות ולא על בחינת נשמות, ומצד גדר הדברים של 'אתה הוא עד שלא נברא העולם', הרי שגדר העבודה היא לא 'בתוך' האני, אלא 'למעלה' מהאני כאילו האני אינו קיים. כמו שכבר הזכרנו (בפרק ו') שאין הכוונה שהאני אינו קיים כפשוטו, אלא זו עבודה מצד תפיסת שלילת האני, כי אם נעסוק בדבר שהאני לא קיים, לא יהיה שייך כלל עבודה של הנבראים. והרי שגדר הדברים של העבודה שהוזכרה עד השתא, הוא בגדר של בחינה של

'קדמה לעולם', מצד ה'אין עוד מלבדו כפשוטו'. ואין הכוונה כפשוטו ממש שאין עוד מלבדו, שאם אין עוד מלבדו ממש כפשוטו, אם כן מי יעבוד אותו? ויתר על כן, יש כאן כפירה ח"ו בנבראים, ובתורה שנאמר בה שיש נבראים, חס ושלום ולא יאמר. אלא גדר הדברים של 'אין עוד מלבדו כפשוטו', הכוונה היא- 'סוג של עבודה' בנבראים.

כלומר, כאשר אנחנו מבינים שכל ידיעה היא ידיעה ביחס למקבל, והיא לא ידיעה עצמית, א"כ אף הידיעה העליונה ביותר שנקראת 'אין עוד מלבדו כפשוטו', אין הכוונה 'ידיעה כפשוטו' ממש, כי אם היא ידיעה כפשוטו ממש הרי שאין בה גדר של נבראים, וא"כ זו ידיעה לא ביחס לעבודה כי אין נבראים מצד כך. [אף שבדוחק אפשר לומר שזו ידיעה ש'אין צורך' של עבודה, אבל זו בעצם ידיעה ששוללת אופן של עבודה], אבל בעומק, הידיעה של 'קדמה לעולם' ענינה- 'צורה בעבודה', וזוהי ידיעה רק ביחס למקבלים.

כי אף ההגדרה שמבוארת בנפש החיים, ש'מצד הקב"ה' כביכול, שזו בחינת 'קדמה לעולם', שהנבראים אינם חוצצים בפניו כלל, צריך להבין את עומק הדברים: שאין הכוונה ממש כפשוטו לדבר 'מצדו יתברך', כי מצדו יתברך לא ידיענו כלל, כי הוא יתברך אין סוף, ואין סוף לא מושג, וכיצד אפשר לומר הגדרות 'מצדו יתברך'?! אלא הגדרת 'מצדו יתברך' כלומר- עבודה מצד הנברא לתפוס 'סוג של עבודה' מצדו, ולכן ההגדרה של 'מצדו' זהו לשון של משל ולא כפשוטו. והרי שהעבודה היא- לחיות בלי מציאות של אני!

מצד תפיסת נשמה שהיא תפיסה של 'אני', אפילו אם האדם יזכך את עצמו בזיכוך גדול ככל שיהיה, סוף דבר, יש 'אני', והאני הוא 'מחיצה'. ואשר על כן מגדיר הנפה"ח שההגדרה ש'מצדו יתברך אין נבראים', גדר הדבר: שאם כן 'אין מחיצה' של הנברא, וזו גופא עבודת הנברא- להתחבר לבחינה שהנברא 'לא חוצץ' לדבקות בקב"ה וההתכללות בו יתברך. והרי שגדר הדברים הם ביחס למקבל, ולא יחס עצמי ח"ו בו יתברך, כי הוא אין סוף, ולא שייך לדבר בו כלל.

ג.

העולה מן הדברים, שמה שנאמר במשה רבנו 'והאיש משה עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה' (בהעלתך יבג), הרי שבחינת הענוה היא בחינה של תנועה של הקטנה והגדלה: הבעל גאווה יש לו הרחבה עצמית, מה שאין כן הענוה היא הקטנה עצמית עד נקודה קטנה ביותר. אבל אופן הענוה- זהו אופן של התרחבות והצטמצמות. כל זה תפיסת ענוה מבחינת משה. מה שאין כן עומק בחינת הענוה מבחינת משיח: זו 'שלילת' קומת האני והאחיזה בו.

כאשר האדם מכיר בשפלותו, הן מחמת ח"ו שיש בידו עוונות, והן מחמת מדותיו הרעות, וביותר עומק כמו שכותב המס"י (פרק כב') בעצם כך שהוא מכיר שהוא נברא ופעולתו מוגבלת והוא לא יכול להיות שלם כמו הקב"ה כביכול, הרי- שהאדם דן ב'אני', והוא מכיר את 'ערך' האני ושפלותו, אבל עצם הנידון, הוא נידון 'בתוך' האני, כל זה בחינת תפיסת ענוה בבחינת משה רבנו. מה שאין כן בחינת הענוה מצד בחינת משיח- היא עצם כך שהאדם 'לא דן' באני כלל, זו גופא הענוה הגמורה, כי האני מצד תפיסת הנפש לא קיים. [במאמר המוסגר, פשוט וברור הדבר שאי אפשר להשיג את המדרגה הזו בשלמות, עד סוף האלף העשירי, אלא רק נגיעה בה כל אחד לפי דרכו ומדרגתו].

הרי שאם באנו לייסד את תוקף הדברים: יש עבודה- 'בתוך' האני, ואם יש אני אז יש הדרגה, ויש עבודה- 'מחוץ' לאני.

מצד העבודה 'בתוך' האני- הרי שיש ממוצע, מצד החיצוניות זה ממוצע של משה כמו שהזכרנו, אבל מצד הפנימיות עצם כך שיש אני הרי שיש ממוצע. מה שאין כן מצד העבודה 'למעלה' מן האני- הרי מצד העצמיות לא שייך ממוצע, כי 'אתה הוא עד שלא נברא העולם', 'אין עוד מלבדו כפשוטו', ומצד כך, הרי לא שייך להדבק בנקודה אחרת, כי אין אלא הוא יתברך שמו ואין בלתו.

הרי שסדר העבודה שמצאנו בספרים הקדושים, באופן של הקטנה והגדלה, שהאדם צריך להתבונן בעצמו, בשפלות עצמו, והכרת ערך עצמו בשפלותו- זוהי תפיסת הענוה מצד משה רבנו, ומצד כך נולד סדר שלם של עבודה, שהאדם צריך להכיר את מעשיו, להתבונן בהם, להתבונן בשפלותו וכו' וכו'. מה שאין כן מצד עבודת אורו של משיח- עצם ההתבוננות באני, זו גופא נקודת הנפילה! ככל שהאדם מסיח דעת מהאני, ואינו חושב מעצמו כלל, הרי בכח זה הוא נגאל.

ד.

'כחצת הלילה אני יוצא בתוך מצרים' (בא יא,ד), 'חצות לילה' היא בחינת מלכות, בחינת 'אני'. הביטול האמיתי, זה הגילוי 'כי אני אני הוא ואין אלהים עמדי' (האיזנו לב,לט). הגילוי האמיתי שהאדם צריך לדעת: שיש אני 'אחד', שזה- הוא יתברך שמו! וככל שהאדם מכיר את הדברים, יותר ויותר בפנימיות נפשו, והוא פחות חושב על האני, וכל מחשבתו על האני היא אך ורק 'איך' לקיים את גדרי התורה ומצוותיה ותו לא, וזולת זה הוא אינו עוסק אלא בתורתו של הקב"ה במחשבות אלקות, הרי שהוא נגאל ממציות עצמו, וזה גופא סוד הגאולה האמיתית של השית אלפי שנים. הגאולה האמיתית, גאולת הנפש, היא הגאולה שהאדם לא חי 'למען עצמו' כלל, שעל זה נאמר 'למעני למעני אעשה' (ישעיהו מח,יא) כלומר שהאדם תופס ש'אין למען עצמו' כלל.

מצד תפיסת שית אלפי שנים נאמר- שהנבראים הם נקודת המרכז, והקב"ה ברא את הנבראים להטיב לבריותיו, וכל זה מצד ספירת החסד שהוא יומא דאזיל בכולהו. אבל כאשר מתעלים למעלה משית אלפי שנים, שזה למעלה מן המדות, למעלה מן החסד, הרי מצד כך נאמר- 'למעני למעני אעשה'. ועצם הגאולה שהיא גאולת הנפש ענינה: מה שהאדם לא חושב מעצמו, הוא לא חי למען עצמו, הוא לא חושב למען עצמו, שזה גופא סוד ה'לשמה'. כמו שמבואר ברמח"ל בפרק החסידות (מס"י פי"ט) שאפילו אם מחשבתו של האדם בעבודתו היא למען להתענג על ה' ולהנות מזיו שכירתו שהיא הדבקות בו יתברך, גם זה הוא 'שלא לשמה'. והרי שכל זמן שקיימת נקודה של אני- אין 'לשמה'! 'לשמה' ענינה- להכיר שיש מציאות אחת אמיתית שזה הוא יתברך.

כאשר מבינים את עומק גדר העבודה, כל העבודה זה 'תרי"ג עיטין', לְמָה? 'לשולל' את האני, לגלות את האני האמיתי 'כי אני אני הוא'. מצד בחינת הנשמות, הרי העבודה היא בכל אופן- לגלות את הדבקות בו יתברך, לצרף ולזכך את הנשמות, הן מצד הפשטת הגוף מן הנשמה, והן זיכוך בתוך הנשמות גופא, לברר ולהדק את 'ההתקשרות' בו יתברך, והרי שהעבודה היא לקחת את האני ו'לקרב' אותו. מה שאין כן מצד העבודה של אורו של משיח, הרי ענין העבודה היא- 'שלילת' האני, וממילא, אם אין אני 'אין מחיצה' של התכללות בו יתברך.

ה.

כאשר אנחנו מבינים את הדברים, הרי שאנחנו מקבלים א"כ מבט חדש על ענין הענוה, ואנחנו מקבלים מבט חדש על הענין של מסירות נפש.

נח מסר את נפשו להוכיח את בני דורו רק לאחר שהקב"ה אמר לו לבנות תבה, אברהם כבר מסר יותר בתפילה על סדום, עד משה רבנו שמסר את כולו 'ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת' (כי תשא לב,לב), עד מסירות נפש של משיח שענינה- שאין מציאות כלל! והרי שמשה נאמרה בו ענוה, ומשיח נאמרה בו ענוה, ונמצא לפנינו גדר חדש בענוה, וגדר חדש במסירות נפש.

ומצד כך, שהרי משה הוא שורש הדעת, ותוקף השגתו היא כפי מדת ענותנותו, ומדת הענוה של משה היא בבחינה של הקטנה עד כדי אפסיות אבל קיום תפיסת האני, נמצא שכאשר מתגלה בבחינת משיח עומק חדש בתפיסת הענוה, הרי שמתגלה העמקה בבחינת הדעת.

והם הם הדברים שנדברו (בפרק ט') שיש 'למעלה מן הדעת' שזו בחינת ה'לא ידע'. כי מצד הדעת- יש דעת דהבדלה, דעת המחברת לאחר ההבדלה, שהיא מחברת בין שני נפרדים ומאחדת אותם, מה שאין כן מצד סוד העיגולים, מצד האלקות שיש השתוות- לא שייך לומר שם בחינה של דעת, כי אין שם הבדלה כלל, וממילא אין צורך בחיבור, זו אחדות בעצם, זה יחיד.

והרי שמצד גילוי הענוה של משיח, מתגלה תורה ש'למעלה' מן האני, שהיא תורה של אלקות בלבד. אשר על כן תורת הקבלה שהיא תורת האלקות, היא היא סוד הגאולה. כי תורה שהיא 'בתוך' האני, הרי היא מקיימת את השית אלפי שנים, היא מקיימת את הדעת, והיא מקיימת את הגלות, מה שאין כן תורה ש'למעלה' מן האני, היא תורה שכולה אלקות, הרי אין שם אני כלל. ואף שבמקובלים יש שורש לאני, יש התפשטות לאני, זה מצד מה שהאלקות משתלשלת כביכול, אבל מצד תפיסת אלקות כמות שהיא, אין שמה תפיסה לאני, וזה גופא סוד הגאולה.

א.

מצוות התשובה לשוב לבוראו, הרי שמצד פשיטות הדברים- זו ההשבה של המעשים, שזה מצד עולם העשיה, מצד היצירה- זו

ההשבה של המדות, ומצד הבריאה- זו ההשבה של כל המחשבות למחשבות דקדושה למחשבה השורשית. אבל מצד מחשבה דאצילות, מצד עולם האצילות- צריך להשיב את 'עצם האני' למקורו: כביכול קודם שנברא העולם 'היה הוא אחד ושמו אחד', ולאחר מכן הקב"ה חידש נבראים, וכמו שהזכרנו, 'הידיעה' שהיתה מציאות שלפני הנבראים, היא ידיעה ב'צורת העבודה', ועל זה גופא נאמרה מצוות התשובה להשיב את ה'משנברא העולם' ל'קדמה לעולם'. זהו עומק עבודת התשובה.

והרי שמסירות נפש, וענוה, ותשובה- כולהו חד!

ובאמת, כל התורה כולה- שמותיו של הקב"ה, וכל התורה כולה מצד התפיסה הנאמרת- היא רק ביטוי 'איך' להחזיר את האני למקורו, ל'קדמה לעולם'.

כי מצד סוד העבודה של האני- הרי שיש הדרגה, וא"כ כל בחינה ובחינה שנאמרה בתורה היא בתפיסה של הדרגה, ולכן יש לה תפיסה בפני עצמה. מה שאין כן מצד סוד האלקות, שזה סוד האחדות, סוד היחיד, כמו שהוזכר- הרי שכל התורה כולה זה רק ביטוי 'איך' לשלול את האני, ולהשיב אותו ל'כי אני אני הוא'. והרי א"כ, אין נפק"מ באיזה נושא נדבר, ובאיזה ענין, לעולם נקודת הנידון תהיה: כיצד להפשיט את האני ולהשיב אותו ל'קדמה לעולם'. הפרטים רבים והם אינם נספרים, כי התורה 'ארכה מארץ מִדָּה, ורחבה מיני ים' (איוב יא, ט), אבל היסוד- הוא אחד. וכאשר תופסים את נקודת שורש הדברים מהיכן הם נאמרים, הרי שמבינים, שצריך להסתכל על כל התורה כמקשה אחת, שהיא באה לשלול את האני ולכלול אותו במקורו, אלא שצריך הסתכלות ברורה כיצד לראות את זה בכל דבר ודבר, אבל היסוד הוא אחד- השבת האני למקורו ולהתכללותו.

ז.

יום שכולו שבת, אלף השביעי. כשאנחנו תופסים את ששת ימי המעשה ואת השבת 'בתוך' שית אלפי שנים, הרי ששית ימי המעשה- הם פעולה, והשבת- זו שבתה מן הפעולה, איסור ל"ט מלאכות, אבל זהו רק מעין עולם הבא. שבת האמיתית, היא מבחינת 'יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים'.

שבת האמיתית, זה ביטול האני. כל המציאות של האני זו בחינת דעת, בחינת דְבַר אחד לדור, זהו כח ההנהגה, שהדעת היא המנהגת את הכל, היא פנימיות השית אלפי שנים, הששה מדות. וכאשר מגיעים ל'יום שכולו שבת ומנוחה', הרי שעולים למעלה מן התנועה. הרי שבחינת שבת שהיא האלף השביעי, זוהי שבת להשיב את 'עצם האני' לקב"ה, שזה גופא סוד הידיעה שלמעלה מן הבחירה. כי הרי ענינה של הבחירה- זו נקודת תנועת האני, שהאני בוחר את פעולתו, מה שאין כן מצד הידיעה- א"כ האני איננו פועל כלל, אלא הוא 'מתנועע אחר השורש'.

וכאשר מבינים את העומק של 'מתנועע אחר השורש', מה שאנחנו מגדירים שהוא 'מתנועע אחר השורש'- זוהי איננה הגדרה מוחלטת, אלא שמצד ההסתכלות של שית אלפי שנים שיש כאן תנועה, הרי אנחנו מגדירים תנועה שאיננה נפעלת בכוחו של נברא כ'התנועעות אחר השורש', כי אין לנו מבט להסתכל עליו אלא בצורה של תנועה, בצורה של מלאכה, של פעולה. אבל באמת, הגדרת האלף השביעי- היא שבת, היא מנוחה, אין תנועה. ואם אין תנועה, לא שייך להגדיר את זה כ'התנועעות אחר השורש' אלא כשבתה. וכאשר מבינים את האור של 'כולו שבת ומנוחה', הרי משכילים לדעת שהאור של אלף השביעי- הוא אור של גילוי 'עצמיות המנוחה' שלמעלה מן התנועה כלל.

ועומק הדברים.

על אף שיש לכאורה 'עבודה' להשיב את האני ליוצרו, משל למה הדבר דומה? לאדם אשר נאבד לו חפץ מסוים, והוא מחפש אותו בכל הבית, ולאחר יגיעה, הוא מוצא שהחפץ היה מונח בשלחן בדיוק במקום שממנו התחיל לחפש. הרי שלכאורה הוא מסתובב כבר כמה שעות ב'פעולה', אבל אחר שהוא מצא את החפץ- הוא מבין שכל החיפוש לא היה לו ערך, כי הרי החפץ היה מונח בדיוק בנקודה שממנה הוא יצא. אלא שכל העולם כולו האם בבחינה של סומין עד שבא הקב"ה ופוקח את עיניהן, אבל כאשר הוא פוקח את עיניהן, רואים שהתנועה- לא פעלה כלל!

וזוהי בחינת 'יגעת- ומצאת' דייקא. שהביאור של ה'מצאת': שהוא לא ביחס ל'יגעת', כלומר שהיגיעה היא תנועה שאין לה שייכות למציאה. כל הענין של ה'יגיעה'- זה רק לבטל את האני, אבל ב'מצאת' מתברר- שאין צורך לביטול האני, אלא שלראות את זה שאין צורך לביטול האני, זה דייקא לאחר ה'יגעת'. אבל לאחר שהאדם מיגע עצמו, ומבטל את האני, הרי שהוא נכנס לעולם שהוא רואה שהאני מצד עצמו נכלל במקורו בתכלית ההתכללות. אלא שאי אפשר לראות את זה, אי

אפשר לחוש את זה בחוש גמור בנפש, רק לאחר שהאדם מבטש את האני, עד כדי כלות של ביטול גמור.

ח.

עבודת האדם א"כ, זה: א. להבין שיש שתי הסתכלויות, יש הסתכלות 'בתוך' האני, ויש הסתכלות 'מחוץ' לאני, ב. לקחת את היסוד הזה, ולנסות להביט על כל התורה כולה לפי היסוד הזה.

ט.

כידוע במקובלים, שתחילה- היה אור אין סוף ממלא את כל החלל כולו, ובמילים פשוטות, היה הוא אחד ושמו אחד, לאחר מכן- הקב"ה חידש חלל, ולאחר החלל- הוא ברא את אדם קדמון, צורת האדם של כל הנבראים כולם. הרי שיש לנו כאן שלשה שלבים: יש לנו שלב ראשון- שהיה הוא אחד ושמו אחד, אור אין סוף ממלא את כל החלל כולו, שלב שני- שיש מקום פנוי חלל, ושלב שלישי- שנתחדש אדם קדמון, צורת אדם של הנבראים.

המצב הראשון- מובן: הרי הקב"ה הוא נצחי, ובהכרח שקדם לנבראיו. השלב השלישי- מובן, שהקב"ה חידש נבראים. השלב האמצעי- לכאורה הוא נכלל מיד עם השלב השלישי והוא לא שלב לעצמו: שהרי הקב"ה צמצם מקום בשביל שיהיה אופן לנבראים?! ודאי שמצד פשיטות הדברים, ח"ו שזה נאמר בבחינת זמן אלא זו צורה של הבחנה. אבל בהבחנה, הדבר מוגדר כשלשה שלבים, ולכאורה השלב השני והשלישי הם חד, אלא שהחלל הוא נתינת אפשרות לנבראים, והאדם קדמון הוא הוצאת האפשרות מן הבכח לבפועל!?

אולם בעומק, החלל הוא ענין גם לעצמו, והוא צורה וקומה שלמה בעבודת ה': שכל הדברים שדברנו- הם בסוד החלל!

היה הוא אחד ושמו אחד- קודם שנברא העולם. עכשיו- יש נבראים, אבל יש עבודה בנפש לעבוד כביכול שאין אדם, כלומר, זה 'סוג של עבודה' שהאדם צריך לעבוד בבחינה של חלל שהוא עצמו לא קיים. אבל אם הוא עצמו לא קיים, אז א"כ מי עובד? זה סוד מה שכתוב, שתחילה- נברא החלל, והרי החלל הוא כביכול זולתו, נחלל הדבר ממנו יתברך. ואי אפשר לומר חלל 'כלפיו', אלא זה רק ביחס לנבראים, והרי שיש צורה של תפיסה של נבראים בבחינה של חלל.

ועומק הדברים א"כ, שיש שתי צורות לנבראים: יש צורה של הנבראים- בסוד אדם קדמון, בצורה של אדם, ובלשון פשוטה כמו שהזכרנו מקודם בבחינה של 'אני', ויש קומה של עבודה- בבחינה של החלל. והרי גודל החלל הוא כגודל צורת האדם, כי הרי האדם ממלא את כל החלל. כלומר, יש לנו כאן צורה של עבודה בנפש, שנקראת- עבודה של סוד החלל.

העבודה מצד אדם קדמון- היא בבחינה של אדם, היא בבחינה של נשמה, היא בבחינה של 'אני', והעבודה מצד החלל- היא עבודה של 'שלילת' האני, בסוד אלקות.

והרי ששני הקוים שהזכרנו לאורך כל הדרך: סוד ההדרגה/וההשתוות, סוד היושר/והעיגולים, וכו', כל הבחינות המקבילות זו לזו, הן בעצם מקבילות לבחינת אדם, אדם קדמון/ולבחינת החלל.

י.

והן הם הדברים: שסוד אור הגאולה- הוא סוד שער הנו"ן, שעל שער הנו"ן נאמר 'כל באיה לא ישובו' (משלי ב,יט), והרי שאין שם תשובה. וע"פ מה שהוזכר לעיל זה סוד השבת שלמעלה מן התשובה, כי אף שבודאי לכאורה בשער הנו"ן נמצאים בתכלית הריחוק ממנו יתברך ודייקא משם נגאלים, וא"כ איך אפשר לומר שאין תשובה? אלא הן הם הדברים שנאמרו: שבסוד שער הנו"ן מגלים שהקב"ה נמצא בכל מקום ומקום, והרי ש'אין צורך' לשוב לדבר, אלא הנברא בכל עת ובכל שעה נכלל במקורו.

ושער הנו"ן הוא סוד הכפירה הגמורה, כמו שמבואר בספרים, ושורש הכפירה הגמורה נעוץ בחלל. והרי שכל הדברים שנאמרו- הם בסוד החלל, הם בסוד המציאות של ביטול האני, וזה בסוד ביטול שער הנו"ן דקליפה, שהוא המעלים הגמור

ביותר לאין סוף.

ומצד עומק העבודה של ביטול האני- הוא מקביל בעומק לסוד הכפירה, אלא שהכפירה היא בסוד ה'קליפה', וביטול הגמור של האני הוא סוד שער הנו"ן ד'קדושה'.

והרי אורו של משיח, כמו שמבואר- הוא אור של שער הנו"ן: אין שם ימין ושמאל, אלא הכל נכלל בנקודה אחת, ונקודה אי אפשר לתפוס, אי אפשר למשש. כל מה שאנחנו ממששים, זה בסוד אורך ורוחב, שיש קיום, מה שאין כן נקודה בעלמא היא לא נתפסת. ומצד שער הנו"ן שאין שם ימין ושמאל, ואין אורך ורוחב, הרי- שזה 'לא נתפס', וזה גופא סוד החלל. הרי שיש לנו חלל ד'קדושה', שהוא סוד 'למעלה' מן האני, למעלה מהאדם קדמון.

יא.

סוף דבר, כשמבינים את שורש הדברים שנאמרו, הרי שצריך להבין: ששורש כל הדברים מושרשים, כמו שהוזכר, באדם קדמון ובחלל.

כאשר מבינים את שורש הדברים, צריך להבין: שהידיעות הללו מקיפות את כל החיים כולם. ח"ו שרק בחינת החלל נכונה ולא אדם קדמון, וכן להיפך שרק אדם קדמון ולא החלל, כי הרי את שתיהן קבלנו מרבתינו בעלי המסורה, והרי ששתיהן הן צורת העבודה והן אמת. ח"ו שאחד יכחיש את השני, אלא צריך לשמור את שני הצדדים: הן את קיום התרי"ג שהוא בצורת אדם, והן את קומת החלל שהיא מקבילה לכל קומת אדם.

והנפש השלמה שהיא בסוד ה'מפליא לעשות', היא יכולה לכלול את שני ההפכים: מצד קומת היחידה שבנפש דייקא- היא חיה בסוד החלל, יחידה דייקא ולא למטה מכך, והרי זה סוד הארה של משיח בסוד היחידה, מה שאין כן מצד למטה מכך, בסוד חכמה, בסוד אדם שהוא בבחינה של 'כלם בחכמה עשית' (תהלים קד')- האדם חי את קומת האדם קדמון, צורת אדם, את עצם תפיסת האני ונשמתו.

פרטי הדברים הולכים ומתרחבים, אבל היסודות, השורש- נאמר. וצריך עיניים טהורות בשביל לראות את כל הקו הלאה, להבין את כל הפרטים, כיצד אור השורש מאיר בכל דבר ודבר, ולקבל בהירות פנימית לעבודת יוצרנו, ולזכות להתכלל בשלמות בו יתברך.

- [בלבבי משכן אבנה - ח"ח](#) [1]

Source: <https://bilvavi.net/shiur> בלבבי-סיכום

Links

[1] <https://bilvavi.net/bilvavi.ches>